

Ellentétes véleményen a magyar-cseh bizottság.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az április 10-i magyar-cseh határcsere megvizsgálására kiküldött 2 bizottság vasárnap délelőtt a himi tetőn 318-as magaslati ponton találkozott. A két bizottság mindenképp azt óhajtotta megállapítani, hogy az összehúzás magyar vagy cseh fenhatósi területen folyt-e le. A kérdés eldönthető nem volt, mivel a határvonal értelmezése körül nézeteltérés merült fel. A magyar felfogás szerint, amelyet az eddigi gyakorlat is igazolt, a határ az erdővágás, ezt eddig is teljességében a járőrök is használták, mivel a vágás középső kijárt részén kívül északra és délre is vannak kocsinyomok. Ezzel szemben a cseh felfogás szerint közös használatra csupán a középső kitaposott sáv szolgált. A két bizottság ellentétes véleményét jegyzőkönyvbe foglalták. Hasonlóképp eldöntetlen maradt a kérdés, hogy melyik járőr használta előbb fegyverét. Szedlacsek cseh őrmester halála körülményeire nézve megállapították, hogy Szedlacsek a fegyveres összehúzás következtében a helyszínen halt meg. A cseh lapokban közölt azok a hírek, hogy Szedlacseket a magyar vámőrök elhurcolták, bántalmazták és utána meggyilkolták, a bizottság megállapítása szerint teljesen valótlanoknak bizonyultak.

A Narodni Listy írja: Tegnap és ma ismét megtiltották a vasuton magyar részről érkező magyar állampolgárok cseh- és szlovák területre való utazását, úgy hogy valamennyien kénytelenek voltak visszatérni. Továbbá kiutasították a Pozsonyban tartózkodó magyar állampolgárok egész sorát 24 órás határidővel.

A pozsonyi miniszterium, mint ismeretes, minden kiutasítást jóváhagyott és az összes főlebbezéseket elutasította. Kassán a kiutasítást elrendelő végzést azonnal kézbesítették az érdekelteknek. Ezzel egyidőben a kiutasítottak lakásán megjelentek az adóhivatal közegei és adóhárítók címén butorokat, zongorákat foglaltak le, sőt tüzeket is zár alá helyeztek. A vonatjártat Hidasnémeti és Csány között szünetel. A magyar utasoknak Csánytól Hidasnémetiig, a cseheknek pedig Hidasnémetitől Csányig gyalog, vagy kocsin megengedik a közlekedést.

A budapesti egyetemre a húsvéti ünnepekről visszatérő egyetemi hallgatóktól — mint a Kassai Hírlap ungvári tudósítója jelenti — a rendőrigazgatóság elvette az utleveleket és azok visszaadását megtagadta. A rendőrigazgató erre vonatkozólag a következő információt adta az említett lap tudósítójának: Az egyetemi hallgatóknak, akik Budapestre akarnak menni, nem adnak utlevelet és akiknek van, azoktól elveszik. Ezzel elejét akarják venni, hogy a budapesti egyetemen uralkodó szellem megfertőzze az egyetemi hallgatókat.

— **KÜLFÖLD.** A dublini vasuti állomásnak egyik katonai őrházát aknával fölrobbantották. Az arra haladó vonat utasai közül 17-en könnyebben megsebesültek. A környező házak tetőiről golyózáport zúdítottak a katonai őrségre. — Bonar Law angol miniszterelnök szabadságra utazik. — Stinnes megvásárolta a Frankfurter Nachrichten című lapot. — A Szent Péter-templomban a pápa és Jonnard francia nagykövet jelenlétében mintegy 20.000 francia zarándok részvételével történt meg Theresa francia apáca boldoggá avatása.

— **A budapesti ügyvédi kamara közgyűlése.** A budapesti ügyvédi kamara vasárnap tartotta évi közgyűlését. Papp József elnök beszámolt a kamara múlt évi működéséről. Popper Tódor főtitkár foglalkozott a pénzügyminiszter leiratával, amellyel a budapesti ügyvédek forgalmi adó átalányát 3000 millió koronában óhajta megállapítani. Bródy Ernő felszólalásában erősen tiltakozott az ellen, hogy esetleg alantás közegek betolakodhassanak valamely ügyvéd irodájába és ott adókulcs-ürügy alatt kiutathassanak. Az előadó jelentéséhez pótlást indítványoz, amely arról szól, hogy a kamara legkésőbb május 15-ig tartson új közgyűlést a további teendők megállapítására. Többek hozzászólása után a közgyűlés az előadó javaslatát azzal, hogy legfeljebb egy és fél milliárdig mehessen a vezetőség az egyezményben a pénzügyminiszternél, szótöbbséggel elfogadta.

Vidám hangulatok a torony körül.

(A Szeged tudósítójától.) A torony alatt ismét elcsendesült az élet. A közgyűlésen elementáris erővel kitombolták magukat az esedékes viharok, a feszültségek kiegyenlítődték, a nagy problémák ismét visszasüllyedtek a szokásos közömbösségbe és így a régi nyugalom minden vonalon helyreállt.

A polgármester előszobájában van némi mozgalom. A gyorssegélyalap állandó kundsajtjai nagyon megszapordíták az utóbbi időben, a szemérmes szegények, a kérkedő kéregetők, a beteg, munkaképtelen, rokkant koldusok hosszú sorban járulnak a polgármester elé, aki mindenkinek kiutal néhány száz koronát, pedig a gyorssegélyalap ereje kimerülőfélben van.

A tisztviselők hangulata is vidámabbra fordult, mint amilyen az elmúlt napok bizonytalanságában volt, amikor a felemelt rendkívüli segélyek kiutalásáért folytak a nagy küzdelmek. Hétfőn, a hónap utolsó napján, minden íróasztal és írógép mellett arról folyt a diskurzus, hogy ki mennyire állította ki fizetési nyugtáját, mert annyit még soha nem kapott senki, mint amennyit május elsején kap. Az arcok ezért voltak vidámak, de erős a gyanuk, hogy másodikkán már ismét elborulnak, mert hát csak

kiderül, hogy a nagyobb számok nem jelentenek nagyobb értéket is.

A tanácsülés hangulata is nagyon lavaszi volt. Apró, jelentéktelen ügyek kerültek elő a poros papírcsomók közül és megtörtént, amit emberemlékezet óta nem fordult elő, hogy mire tizenegyet ütött a városháza órája, a tanácsülés is véget ért. Csodálkoztak is rajta szörnyen a jó tanácsbéliék. Egyszer csak azonban nyílt az ajtó és mosolygó arccal lépett be rajta Berzenczey Domokos. „Biztos pénzt hoz, azért mosolyog” sugta valaki. A műszaki főtanácsos vékony papírlapokat tartott a kezében és a kérdő tekintetekre azzal felelt, hogy „vers!”

— Akkor berekesztem a tanácsulást — mondotta gyorsan a polgármester — és — az újságírók felé fordult — ami ezután következik, az már a tanácsülésen kívül való dolog.

Berzenczey azután felolvasta a hősközlteményt és a zengő ritmusok még jobban kiszélesítették a hangulatot. A polgármester azonban nem várta be a végét, eltűnt szobája párnázott ajtaja mögött és a tekintély diplomatikusan megvédte magát. Nemsokára azután kinn a rügyező korzón, a nyíló orgona illattengerében hangzott fel egy-egy jóízű kacagás.

Séta az éledő templom-romok között.

(A Szeged tudósítójától.) Közel kilenc évi szomorú tetszhalál után végre megelevenedett az élet a fogadalmi templom csonka falai között. Valami csodálatosan erős akarat támasztotta föl a háború első szegedi halottját ebben az akaratnélküli városban, de föltámasztotta. Az élet ugyan még nagyon gyenge benne, olyan gyenge, mint valami súlyos betegségből felépült gyermekélele, a járása bizonytalan, minden pillanatban a visszaesés veszedelem fenyegeti, mert hát nagyon, de nagyon kevés életerő táplálja. A föltámasztó akarat végső diadalában sokan hisznek és ez a hit mégis csak táplálja az akaratot.

A tavaszi nap vakítóan szípközlik az éledő romok fölött. Az omladozó Szent Dömötör-templom ősi tornyából mély bugással ömlik a harangszó és elvegyül a csonka falak között lüktető munka zajával. Messziről úgy látszik, mintha a romtemplom hatalmas testének északi részét rácsoz kalitkába zárta volna valami játékos kedvű óriás. A kalitka közelről azután megnő, kiterjed a vékony lécek öles fenyőszálakká változnak, amelyeknek tetején, fönna a csonka falak széleitő magasságában parányivá törpült fekete emberalakok mozognak.

Az állványfák lábánál is lázasan lüktet a munka. Téglával, homokkal, mésszel, cementtel megrakott szekerek zörögnek az Iskola-utca rücskös kövezetén és tartalmukat magas halomokba rakják a templom köré. Úgyes kezű ácsok iverket tákolnak össze az egyenes deszkákból, villog a szekerce, harsog a fűrész, puffog a kalapács. Távolabb malterfő kavarnak, az oltott mész tejfölösen vegyül össze a szürke homokkal. Gerendákat vonszolnak, téglát, homokot talicskázna látszólag minden rendszer nélkül, a valóságban azonban minden erő pontosan, szinte óraműszerűen működik. A látszólagos rendszertelenség mögött halálosan komoly rendszer uralkodik, minden vaskapocznak, minden összekötő gerendának határozott rendeltetése van, ha csak egy kapocs téved el a gerenda rengetegben, ha csak egy gerenda nem oda kerül, ahova tartozik, az egész gerendavár összedülhet és maga alá temetheti a munkásokat.

A megindult munka egyébként csak belülről, a templom hajójából nézve, bontakozik ki teljes nagyságában. A templom hajója mai állapotában holmi ősegyiptomi homokból kiásított romhalmazhoz hasonlít. Olyan különös érzés fogja el az embert, amint végig sétál a tátongó pincetüreg fölött, amelyekből hűvösség settenkedik elő. A pincetüregek boltívei csonkán, befejezetlenül borulnak a sötét mélység felé, a mohos téglasorok közül néhol halványzöld fűszálak áhítoznak a napfényért. A háttérben az öreg Dömötör-templom kopott fala támaszkodik a még kopottabb toronyhoz, amelynek megfeketedett keresztje körül fehér galambok keríngenek. Az öreg templom lábánál össze-vissza

heverő hatalmas fehér mészkő tömbökre hullik a fehér napfény. Azután hirtelen a magasba szöknek a csonka-templom pirostéglás falai. Mindenütt csonka vonalak, csonka ívek hajlanak az ég felé. A félbemaradt épületkolosszus a megtört vonalak miatt nem kelt egységes hatást, az egyes részletek külön-külön élnek, minden harmónia nélkül, a vonalak szét esnek, a síkok kiterülnek, nincs még, ami összefogja, centralizálja őket.

A föltár fölött, a templomhajó mélyén már élet költözött a romokba. A hatalmas állványfákra erősített deszkákon emberek mászkálnak, széleitő nyugalommal a széleitő mélység fölött. A két csonka falvégződést összekötő ív sárga deszkakerete már áll és mindkét végén erősen dolgoznak a kőművesek. Először a legfelső téglasorokat szedik le, mert az időjárás meglazította a téglák kötőanyagát. A második ív keretét most készítik az ácsok a templom előtti téren. Nemsokára azt is fölláttatják.

A munka gyorsan folyik, de alig van látvány. A föléledt romok közt a segédmunkásokkal együtt ugyanis mindössze ötvennégy munkás dolgozik, akik közül csak kilenc a kőműves, a többi ács, lakatos és állványozó...

De azért remélik a munkavezetők, hogy ebben az évben tető alá kerül a templom hajója, — ha addig ki nem merül az életerő, a pénz. Jövőre talán egy lépéssel tovább halad a munka és három év múlva talán a két büszke torony is felemelkedik.

A serényen folyó munkának sok látogatója akad, de valamennyi között a leggyakoribb dr. Prelog József, a városi főgimnázium igazgatója, aki minden délutánját ott tölti a csonka falak között, fölmege a magas állványokra, elbeszélget a munkásokkal és gyönyörködve nézi a föltámadt tetszhalott fokozatos éledését.

(m. l.)

Lloyd George programot adott.

Lloyd George a Manchesterben beszédet mondott, amelyben kifejtette a liberális párt programját. A liberalizmus első nagy kötelessége, hogy megszüntesse a kard szarnokságát. Új háború a civilizációt olyan szakadékba taszítaná, hogy onnan évszázadok múltán tudna csak felemelkedni. A kapitalizmus és a munka között szorosabb együttműködésnek kell létrejönni. A liberális pártnak szembe kell fordulni a szabadforgalmat fenyegető veszedelemekkel. Három dologtól kell megszabadulni: a Mac Kenna-féle tarifától, a párisi határozatoktól és az ipari védőtörvényektől. Más veszély fenyeget a szocializmus és a pacifizmus részéről. Mindkettő rabszolgaságba igyekszik hajtani a munkásságot. A munkásságot a liberalizmus szabadítja fel és a liberalizmus feladata most az, hogy a munkások szabadságát megóvja.